

BOEKENNUMMER

DE SPIEGEL

OFFICIEEL ORGAAN VAN HET-DELFTSCH STUDENTENCORPS

VERSCHIJNT APERIODIEK BEHALVE IN DE VACANTIES. — DE JAARGANG LOOPT VAN SEPTEMBER—
SEPTEMBER, — ABONNEMENT VOOR NIET-LEDEN V/H D.S.C. f 8.— PER JAAR. — LOSSE NUMMERS f 0,35

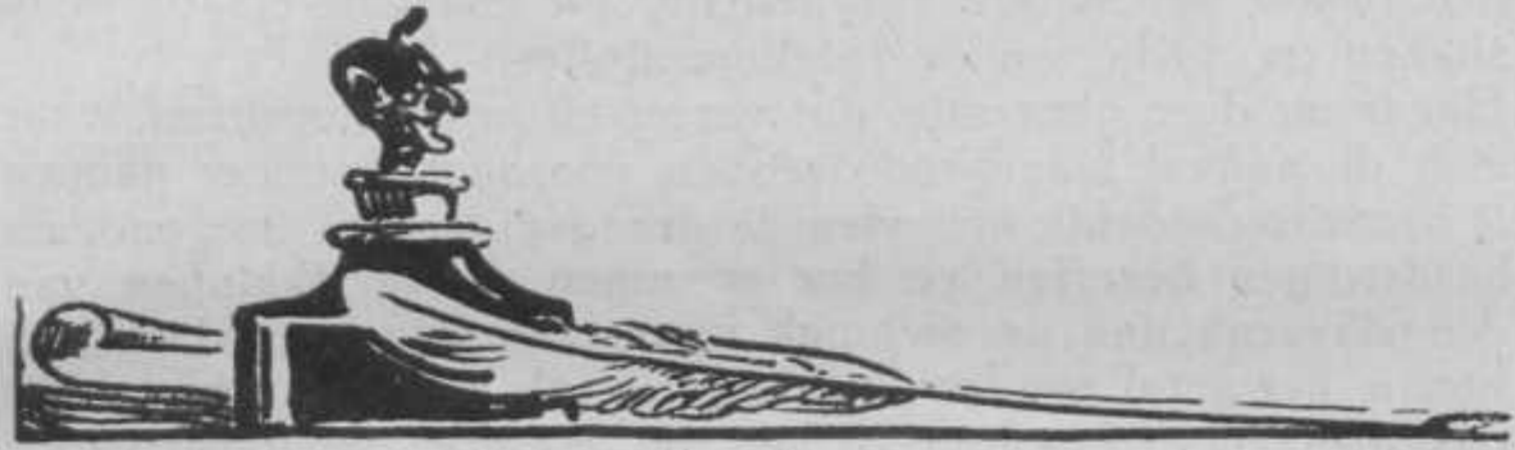
ADVERTENTIES: PER VAK f 8.— (1/24 PAGINA). REDACTIE-ADRES: MARKT 37a

UITGAVE: DELFTSCHE UITGEVERS MAATSCHAPPIJ — ADMINISTRATIE: OUDE DELFT 95

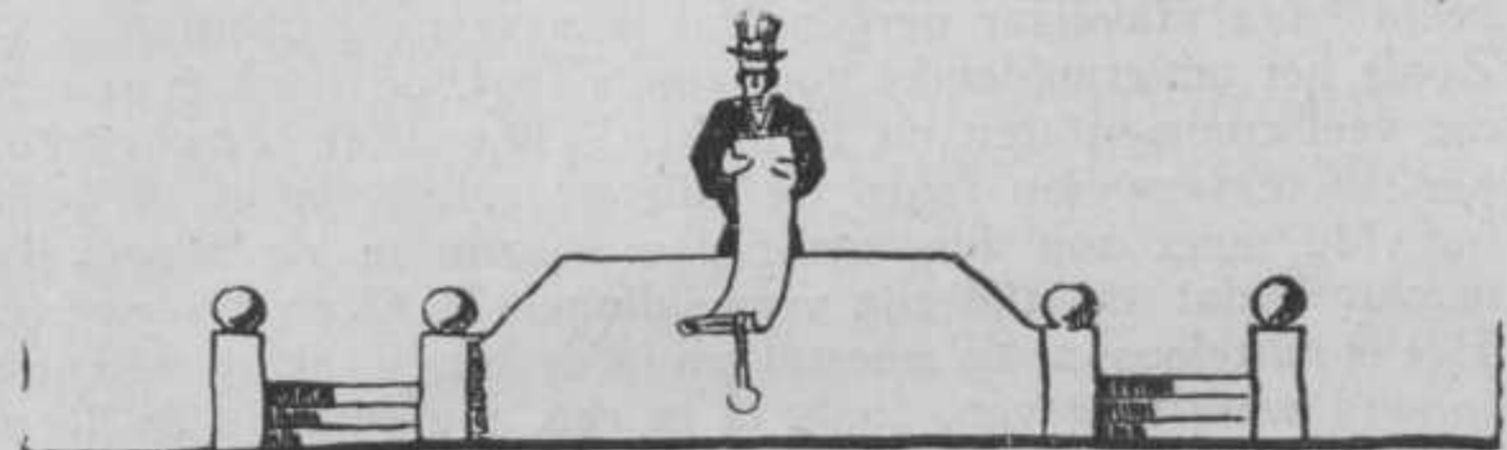
22STE JAARGANG — 5 JUNI 1950 — 6 BLZ. No. 23

HOOFDREDACTEUR: N. GROENHART. GRIFFIER: R. L. BOSCH.

REDACTEURS: H. G. SENF — G. H. HOFSTEDE — D. VAN WOERKOM

REDACTIONEEL

UIT'TROODE KAMERDE

Waar blijft het Lentenummer? Wie denkt dat over zo'n onderwerp gemakkelijk te schrijven valt, is een weinig naïef. De schaarse lenteërvaringen nemen met de dag toe... maar er is niet beloofd. Soms zijn boeken net zo levend als het jonge ooft, dat uitspruit, vooral wanneer hun schrijvers persoonlijk onder Uw gehoor komen.

Maar alle lyriek terzijde, Prof. S. de Madariaga heeft gesproken en daarvan moet melding gemaakt. Vrije Studie en Debating bieden tegen elkaar op en ziet de resultaten! Maar jammer voor U, die niet aanwezig waart, een except van zijn voordracht gaat in dit blad Uw neus voorbij. Lees daarvoor een saai en niet onjuist verslag in Folia Civitatis van 19 Mei. Neen, laat hier de lof gezongen worden van het in de eerste alinea aangehaalde, de misschien nog grotere aantrekkelijkheid van deze sublieme avond: de aanwezigheid van schrijvers, essayisten en wat al niet meer voor illustre heren. In ieder geval de bloem der natie, ook al hebben zij geen lintje gekregen bij de afgelopen regen en bijv. zo'n bestuurslid van het Kon. Chr. Gym. Verbond wél. Maar wie zijn wij dat wij oordelen zouden over de verdiensten van een gymnastische christen en/of christelijk gymnast? Ieder zijn meug, en daarom is het een plezierig idee om samen met Godfried Bomans en Victor van Vriesland aan één tafeltje te zitten, net alsof de redactie ook tot de vaste bezoekers van Societeit Tersterbandt, Eilders of de Koepel behoort, en het gevoel heeft, ook een stekje gepoot te hebben in de immense tuin der vaderlandse letterkunde.

Het is goed te weten dat vele kunstenaars het „koffij-huis” nog weten te waarderen en zich hebben thuis gevoeld in onze sfeer.

Tijdens een van de vele gesprekken achteraf werd door velen als kritiek gevoeld dat S. de Madariaga slechts enige — briljante — aperçu's zou hebben geplaatst in zijn causerende voordracht. Dit juist was ons uit het hart gegrepen, in weerwil van anderen die een logisch opgebouwd, harmonisch geheel hadden verwacht.

Op het moment dat dit geschreven wordt, is dit alles al weer stevig verleden tijd maar het is zo heerlijk herinneringen op te halen van een zo litteraire-avond waar wij — en dat mag men rustig weten — echt genoten hebben.

Daarom deze keer een boeknummer om een volgende maal uit een ander vaatje te gaan tappen.

De Senaat, bemerkende dat de organisatie van het 75e Lustrum van de Rijks-Universiteit te Leiden het Collegium over het hoofd groeit, heeft de zorg voor de belangrijkste feestelijkheden op Maandag 12 Juni op zich genomen.

Voor het programma van die dag verwijst hij naar de mededeling op het aankondigingsbord in de hal van de Societeit. Tot zijn vreugde kan hij hier nu aan toevoegen:

18.00 uur: Receptie van den Senaat van het Delftsch Studenten Corps in Café „t Raedthuys” (de Kleine Burcht) Nieuwe Rijn 19.

19.45 uur: Diner voor alle leden van het D.S.C. in Café „t Raedthuys”.
Kosten f 4.— (alles inbegrepen).
Opgaven bij den Commissaris van den Senaat vóór Dinsdag 6 Juni a.s.

24.00 uur: Kroegjool op Societeit „Minerva”.

Voor huisvesting tijdens het gehele Lustrum, of een deel ervan, geve men zich vóór 6 Juni op bij den Commissaris van den Senaat.

Tevens staat de deelname nog open voor:

Concours Hippique (Zondag 11 Juni, 14.00 uur);
f 2,50 terreinplaats, f 4.— tribune. Opgeven bij het Reisbureau Lissone Lindeman.

Auto Rally (Maandag 12 Juni, 11.00 uur);
Laat hier vooral veel Delftenaren aan deelnemen.

Zeildag op de Brasemermeer (Woensdag 14 Juni);
In tegenstelling tot vroeger gegeven berichten staan de Interacademiale Zeilwedstrijden alleen open voor de Valk-, Pampus-, 16 m², en 12-voetsjolkklasse.
Het paviljoen „de Brasem” alwaar gedanst kan worden, is echter voor ieder toegankelijk.
Kosten zijn aan deze dag niet verbonden.
De wedstrijden beginnen 14.00 uur. Te 17.00 uur zal Admiraal gezeild worden.

Voor e.v. nadere mededelingen, zie men het aankondigingsbord in de Societeit.

Namens den Senaat:

J. D. BIERENS DE HAAN.

Secretaris

NAAR AANLEIDING VAN „HET 25ste UUR”

door

C. V. Gheorghiu.

U, Mijnheer de H. R., of Uw plaatsvervanger, ben ik een beetje dankbaar, dat U dit leest; een beetje, want U doet het ook maar ambtshalve; maar dan toch dankbaar. U bent immers een van de weinigen hier, die het schrijven, de individuele uitingsmogelijkheid, hebt ontdekt. Dankbaar omdat ik vandaag, na het lezen van „Het 25e uur” door Virgil Gheorghiu, weer mag beseffen, dat wij individuen zijn en dat voortdurend hebben te bewijzen door toe te geven aan een drang om zich te uiten. U en Uw „Spiegel” bewijzen elkaars bestaansrecht! Maar voordat ik het vergeet, zet U dit maar weer eens niet in „De Spiegel” of zet het onder het hoofdje Boekbespreking, dat komt op hetzelfde neer. Dat schriftuur is immers niet om gelezen te worden, tenzij door hen die het toch reeds wisten. Het onderhavige boek, dat mij zo aan het mijmeren heeft gezet, is een vrij slecht vertaalde, matig geconstrueerde en troosteloos pessimistische oorlogsroman. Maar het bevat waarheden zo waar, spanningen zo spannend en een heimwee naar een verloren beschaving, zo hunkerend, dat het los boven of buiten de normale bibliotheek komt te zweven, zoals bijvoorbeeld Max Havelaar nergens bij hoort en wil behoren. Zoals het onvermijdelijke voorwoord zegt, dit boek is er een om veel commentaren uit te lokken. Hier zit ik te schrijven, om me te verweren tegen de kille gedachte, dat ik al geen individu meer zou zijn, maar een kaartje in de adresseermachine, dat op tijd zijn vermeldingen P, C en I verwerft. Het is nutteloos, zoals meestal om in deze bespreking de korte inhoud weer te geven, zoals U in een aquariumpje de heerlijkheden van de Chinese Zee kunt aanschouwen. Maar ik kan niet nalaten enige achtergrond te geven aan gedachten, die m.i. ook in Nederland, en juist in Delft actueel zijn. De drie hoofdpersonen, een boer, een dichter en zijn Joodse vrouw, allen Roemenen, geraken in de maalstroom van de oorlog en komen door verschillende oorzaken in interneringskampen, arbeidskampen, krijgsgevangenkampen, vluchtelingenkampen. Verhuizend van hun 38e naar hun 39e of van hun 17e naar hun 18e ontmoeten ze overal de automatische internering, de kaartsystemen, de robot, alles behandeld door de tweedimensionale mens, de „burger”, zonder zelfstandige verantwoordelijkheid. Het leven daar wordt verpest, niet alleen aan Russische, maar ook aan Amerikaanse zijde, door de onderdrukking van die derde dimensie, de individualiteit, die van een kaart met „persoonlijke gegevens” pas een mens kan maken.

Elk van de drie hoofdpersonen heeft zijn hoogtepunt van inzicht in deze wanhopige toestand in dit „25e uur”, het ondergangsuur, na de dag der beschaving. De boer, als hij na dertien jaar door prikkeldraad en papier gescheiden te zijn geweest van zijn vrouw, 18 uur met haar heeft doorgebracht, zoals hij dat zelf verkiest, wordt opnieuw het slachtoffer van het bevel van hogerhand om alle Oost-Europeanen te internen. Ondanks dat alles, vindt hij slechts dankbaarheid, dat hij vóór zijn dood nog 18 uur gelukkig heeft mogen zijn.

De dichter, voortdurend zich bewust van het noodlotsuur der oude beschaving en tot ondergang gedoemd in deze marteling van zijn persoonlijkheid, vindt zijn aangrijpendste uiting, wanneer hij als aanfluiting een petitie schrijft om te voorkomen, dat al die hongerlijders in de kampen hun lichaamsvetten nutteloos verteren bij gebrek aan bonen in hun soep.

De vrouw, wanneer ze door een exponent van de nieuwe technocratische beschaving, een Amerikaans luitenant, ten huwelijk wordt gevraagd en ten antwoord geeft: „Ik wil, dat mijn man mij op de handen draagt, omdat ik in zijn ogen de enige ben. Maar jij; als ik neen zeg, ga je naar een ander

en van haar weer naar een volgende, ze zijn allemaal gelijk”.

Dit boek is hoogst actueel, Mijnheer de H.R. Niet alleen, omdat een kennis van ons, Prof. Salvador de Madariaga, een kennis van den schrijver is. Ook niet omdat zich nog steeds binnen prikkeldraad, of in het verre Rusland of zelfs in het verre Amerika, vele symptomen voordoen, die Gheorghiu's visie bevestigen. Maar vooral omdat wij hier in Delft dagelijks tegen dezelfde mentaliteit aanlopen. Sinds Nederland met een massabevolking en Delft met een driedubbel aantal studenten in zijn maag zit, ontmoeten we, telkens als we de rust van de zekentafel, het bureau, het laboratorium even verlaten, de overheersing door het machinale, het onpersoonlijke. Ieder heeft er zijn eigen slechte ervaringen mee, de inschrijving als student, de gezondheidskaartjes, de saamgepropte examens, de spreekuren der Hoogleraren, de verplichtingen tot dit en tot dat, alsof wij niet de bezitters, maar de slaven van heel dat apparaat waren. En altijd weer ontmoeten we het stereotype:

„Het gaat niet anders, het moet er toch van komen, U hebt zich te schikken.”

Ik heb het gevoel of U en een aantal anderen, die ik mijn vrindjes noem — of wel mijn „generatie”, want onze oorlogservaringen zijn er misschien ook niet vreemd aan — deze technocratische overweldiging niet lusten. Ik herinner me met genoegen, hoe lang mijn vader zich tegen de radio verzette, omdat hij het binnendringen van de techniek in zijn huis als een gevaar zag. Thans is iedereen gewend zijn dag in te delen naar het nieuws van één uur, of zijn conversatie in te slikken ter wille van de Intelligentie-test.

Het is uit deze generatie, dat verzet en protest oprijzen, waar zich de aanval maar voordeed en voordoet. Jammer genoeg is het niet duidelijk hoevelen de draagwijdte van de genomen beslissingen beseffen en hoe weinigen de verlokkingen van een slavernij aan de techniek weerstaan kunnen. Maar ook hier is het getal zonder zin; de betekenis van het verzet blijft dezelfde, daartoe inspireer hen dit boek, deze noodkreet.

En wederom, ten hondersten male, zijn wij de Corpsmaagd met haar Spiegel dankbaar, dat zij ons leert personen te zijn, zijn wij societeitsleven dankbaar, dat het ons afleert met lange haren of met modieuze jasjes of met andermans denkbelden een confectiemens te zijn. En andermaal vrezen wij, dat deze maatschappij dat niet dulden zal, dat er plichten en verboden over ons zullen komen.

Wie weet, komen ze ons binnenkort weer met statistieken dwingen om aan een — spotgoedkope en uitstekend verzorgde — mensa plaats te nemen naast iedere dag een ander

jongmens; niet omdat daaraan een diepgevoelde behoefte bestaat, maar alleen omdat de massamens goedkoper en masse eet!

Zulk soort verwerking van mensenmateriaal geeft ons een vernieuwde aandrift om in de toekomst de grijparmen der lichamen, grote industrieën en ambtelijke apparaten te ontwijken, die ons opeisen als verlengstukken van Taylorisme en telmachine. Maar misschien ware het goed om juist dit kostelijke Corpslidmaatschap op te yatten als een opleiding om midden in het lijf van die techniek weer een levend hart te plaatsen.

Nul n'est besoin de réussir pour entreprendre.....

L. I.

VEREENIGINGEN

Het bestuur van het D.S.M.G. „Apollo” heeft na de laatstgehouden bestuursvergadering de volgende samenstelling verkregen:

W. C. Muysken, President.

C. C. Honig, Secretaris.

H. J. C. Boertje, Thesaurier.

J. K. D. Oey, Bibliothecaris.

M. van Witsen, Commissaris.

Namens het bestuur,

C. C. HONIG, Secretaris.

Mijnheer de Hoofdredacteur,

U bent wel bijzonder goedertieren, maar ook ik kan mij indenken, dat U tenslotte gezwicht bent. Niet de litteraire waarde, neen, dat ene woordje, dat moet de oorzaak geweest zijn. Immers, het zou een naarling moeten zijn, die *zielsverheugd* is. U bent geen naarling, Mijnheer de Hoofdredacteur. U hebt het vleierijtje van den Heer Soer af laten drukken. Ik bedoel dat zogenaamde Stoepje, waarin de steller zich tracht te spiegelen, niet alleen in Uw aperiodiek, maar ook in mijn schoeisel. Een floepje zou ik het willen noemen en dat doe ik ook. Het is in „de Spiegel” gefloept, met de bedoeling, dat wij in de Delftsche Studenten Debating Club floepen. De volksmond noemt dat „er in stinken”. Die zielsverheugde Mijnheer Soer moest nu maar eens art. 6 Hfdst. XV van de Wet van het Delftsch Studenten Corps doorlezen en dan art. 16 Hfdst. II van de Wet van de Delftsche Studenten Sociëteit „Phoenix”, om daarna een biertje te komen drinken bij een spelletje poker, vindt U niet? Ach die jongeren onder ons, zij zijn zo enthousiast. Vooral die piepjonge Besturen; en Uw Spiegel wordt voller en gevulder, soms glanst hij!

Staat U mij toe, mij nu persoonlijk te richten tot

Mijnheer P. J. Soer,

Mijnheer Soer, ik doe het niet, absoluut niet.

Tot ziens,

A. HADJIDAKIS.

Mijnheer de Hoofdredacteur,

Ook dit hebt U laten drukken. Accepteer daarvoor de welgemeende dank van

Uw toegenegen,

A. HADJIDAKIS.

Mijnheer de Hoofdredacteur,

Staat U ons toe dat wij ons met de volgende woorden tot de heer van der Hoeven richten:

Mijnheer van der Hoeven,

Het valt ons niet moeilijk Uw Stoepje in „De Spiegel” van 6 Mei j.l. te beantwoorden, daar de redevoering, door U uitgesproken op de laatste Hogeschooldagen (afgedrukt in „Het Orakel van Delft” van 13 Jan. 1950) ons nog vers in het geheugen ligt.

Echter, herinnerde U zich niet meer bij het schrijven van Uw

Stoepje, dat: *het alleen de karaktervolle persoonlijkheid is, die beseft dat hij, waar hij oordeelt, ook volledig op de hoogte moet zijn?*

Is het niet de *gebruikelijke luiheid des geestes*, die oorzaak was van het feit, dat Uw medestander, de heer van Groningen, de heer van Ziegenweidt niet eens bleek te kennen, of *vertrouwde* de heer van Groningen te zeer op *zijn intuïtie?*

Waarom maakt U, uitgerekend U, mijnheer van der Hoeven, zich zo druk over de studieresultaten van bepaalde tweedejaars, indien U toch van mening bent dat *een doelmatige studie, een contradictio in terminis is?*

U vraagt zich af hoe *de leeuw in vrijheid op de Arke Noach's zich zou gedragen*. Sedert Uw Stoepje menen wij zulks te kunnen raden, waarmee wij hopen de leeuw niet al te zeer te beledigen.

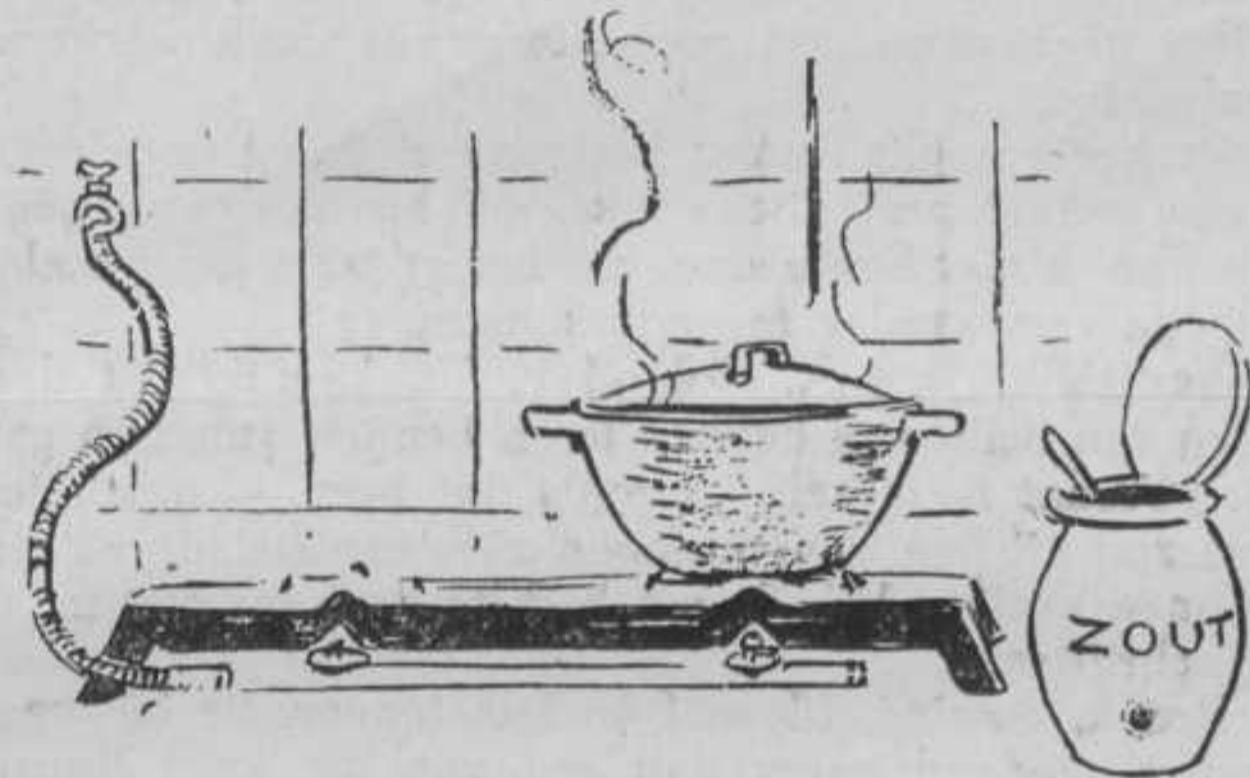
Uit Uw betoog in „De Spiegel” concluderen wij dat U Uw plaats weet. Prettig, mijnheer van der Hoeven, om dan óók te weten: *alleen al dáárom een gewaardeerd man te zijn, want het zijn juist de grote persoonlijkheden, die hun plaats zo goed weten intuïtief of bewust: die de beperktheid van hun vermogens en dus: de grenzen van hun taak zien, of onbewust voelen*. Hoe zuiver kunt U toch de dingen aanvoelen, mijnheer van der Hoeven! En hoe objectief! Want vond U zèlf niet: *dat er grote objectiviteit voor nodig is om hier zuiver te oordelen?*

U heeft U voor niets opgewonden, mijnheer van der Hoeven, óf U bent a-sociaal. Beweerde U immers niet, alweer in die zelfde rede, pas *boos te worden als men het op U gemunt heeft: maar dat is a-sociaal, of liever on-sociaal*.

Hopende dat U Uw eigen woorden naar waarde zult weten te schatten, hierin een antwoord zult willen vinden en in het vervolg op een andere wijze Uw *geest dienstbaar zult maken aan de gemeenschap*, verblijven wij met gevoelens van verschuldigde hoogachting,

H. P. MAAS GEESTERANUS.

C. F. Th. VON ZIEGENWEIDT.

Mijnheer de Hoofdredacteur,

U ten zeerste dankend voor de ons toegestane plaatsruimte hebben wij de eer te zijn van U,

de dienstvaardige

H. P. MAAS GEESTERANUS.

C. F. Th. VON ZIEGENWEIDT.

LITTERAIRE KRONIEK

TER BRAAK—DU PERRON.

Het mag als beslist merkwaardig geboekstaafd blijven, dat, temidden van de vele herdenkingen die op dit ogenblik plaatsvinden van deze beide figuren, ook een blad als het onze hieraan meewerkt. Dit heeft enige oorzaken en wel in de eerste plaats dat ik in geen enkel ander blad kan schrijven en in het gunstige geval zeker het wèl in de Spiegel te kunnen, en in de tweede plaats, dat ik mij toch gedrongen voel over beiden en de herdenking van hun 10-jarigen dood iets te zeggen. Van de eersten in gunstige zin en van het laatste in ongunstige.

Hierbij besef ik ten volle dat dit geschreven wordt „voor kleine parochie”, want velen zullen bij het lezen van het opschrift het lezen nalaten van wat volgt onder het motto: „Not even an engineer, nothing but an engineer”, wat vanuit hun standpunt ongetwijfeld hun goed recht mag heten, want nietwaar, worden wij vandaag niet meer geacht te strijden vóór

de democratie (met alle consequenties vandien). En omdat ik niet consequent ben, zal ik dus eerst enige kritische woorden uiten omtrent datgene wat volop aan de gang is: het herdenken van beide figuren.

Dit is voor mij stotend. Maar al te waar de brief van E. du P., waarin hij aan M. t. B. voorspelt, hoe het zal toegaan, wanneer de één of andere Garnt Stuiveling, op hun geschriften zal promoveren.

„O jée, o jée als we 't ongeluk hebben beroemd genoeg te worden, je zult zien dat onze schimmen dat zullen meemaken en voor het „gericht” komen te staan van de Jan Lubbessen die ze al of niet bijten willen.”

En waarachtig, zo deze Stuiverlingen niet hun verzameld werk voorbereiden, dan verraden zij toch voor enige zilverlingen hun oude strijd tegen beide en prijzen hen nu om beurt in krant, radio, „litterair” tijdschrift.

Al deze „Costerlike” figuren, die bij het leven van du P. en t. B. terecht hun oordeel vreesden, uiten hun middelmatigheden — die zij overigens terecht wijden aan Anton Coolen, Maurits Dekker, Boudier Bakker, kortom 90 % der schrijvers — nu er algemene erkenning van beiden dreigt, daarmee weer eens bewijzend hen niet verstaan te hebben.

Als in de concertzaal, na geapplaudiseerd te hebben, zetten deze litteraire parvenue hun gesnurk voort en gaan dankbaar naar huis, zonder de muziek gehoord te hebben.

Dit is het „verkeerde” misverstaan waar Gomperts op doelt — ik zou zeggen het kwaadaardige — want ook na hun dood laten ter B. en du P. zich niet vangen om bijgezet te worden

in het museum van Nederlandse letterkunde, waarin zij allen geraadpleegd kunnen worden door schoolmeesters.

Zij zijn nog steeds zichzelf en levender dan ooit. En omdat zij leven, ons dus iets te zeggen hebben, wil ik hierna trachten na te gaan wat beiden voor mij betekenen.

Alvorens dit te doen, zij het uitdrukkelijk vermeld dat er geen opsomming volgt van hun werken, naar titel, noch naar inhoud, of een diepgaande studie hierover; daar is allang over geschreven (lees Gomperts „Jagen om te Leven” en de biografie over du Perron van 's-Gravensande; beide niét aanwezig in de bibliotheek van Sociëteit Phoenix), doch alleen stellingname of liever partij kiezen.

Door toeval kreeg ik vlak na afloop der middelbare school 'du Perrons „Voor kleine Parochie” in handen en als reactie op het vermoorden van de litteraire belangstelling door schoolmeesters (want waarlijk meesters zijn zij hierin) bleek de toon hieruit mij aan te spreken. Een kwestie van persoonlijke voorkeur: zoals du P. schreef alleen voor vrienden. En zomin iemand kan zeggen waarom zijn vrienden vrienden van hem zijn, kan of zal ik dit dus verklaren.

Alleen dit: het euvel van vele leken (en kunstenaars!) is dat voor hen kunst pas kunst is, zodra zij het niet meer begrijpen (een jammerlijke verwarring met religie). En wanneer dan iemand komt zonder van Eeden-, Arij Prins-, Is. Querido-, Freud-, Coster-, Sartre-, of andere complexen en gewoon (in ons land dus) Hollands schrijft, maar toch weer de goede smaak heeft dit niet keukenmeiderig (Boudier Bakker, v. Gogh Kaulbach, Naeff, Coolen, Theun de Vries, enfin noem maar op) te doen, dan slaan alle druïloren alarm en de goe-gemeente, die zich „deskundig” voorgelicht meent, slikt dus braaf.

Om misverstand te vermijden, zij hier vermeld dat dit gewone Nederlands niet gebruikt is uit onmacht om te kunnen stotteren om K.k.k...kunst te produceren of om gemakkelijk aan te spreken (zoals Tchaikovsky bijvoorbeeld), doch veel-er uit een geestelijke zindelijkheid (zoals Bach). En omdat nu weer misverstand dreigt: dit gewone Hollands is in 't minst geen praemisse voor litteratuur doch werkt als een kathalysator.

Verder heeft nog niemand het raadsel kunst opgelost, zodat het een weinig pretentius lijkt, mij hieraan te wagen. Wát het is kan ik niet bevroeden, dát het er is, is gemakkelijk voor de goede verstaander te onderkennen.

In tegenstelling tot A. Roland Holst, kan ik niet dankbaar genoeg zijn beiden te hebben leren kennen (uit hun geschriften), voordat ik mezelf — zoals dat heet — gevonden heb. Want zou hij hen dan ontlopen zijn, een belangrijk deel van mijn ontwikkeling heb ik aan hem te danken; niet in 't minst mijn schrijftrant!

Ter Braak, dominé, filosoof en kunstenaar die hij was, heeft de ogen geopend, meer dan een van dit soort figuren zou kunnen, juist omdat hij volledig afgerekend had met hen, met hun maniertjes, hun specialistenjargon, hun vooroordelen, om na dit zuiveringsproces zijn persoonlijke problematiek aan de Europese cultuurfilosofie te verbinden, met inzet van zijn gehele wezen, subjectief.

Dit lijkt mij zijn actualiteit, meer nog dan tijdens zijn „lijfe-ven”, temeer daar er weer gevaar dreigt te komen tot lijke objectieve, beschouwende, informatieve kritiek, weer drie-voorkeurloos te worden, (Gomperts, Bosch), daarmee varden, door hem gewonnen, overboord zettend. alle w. deze verwarrende tijd als vóór de laatste oorlog lijkt Juist in sientiël onze eigen waarden (men leze goed: niet het mij e. r Braak's waarden!) doch volgens zijn procédé, te opnieuw te r de wijsbegeerte alle verlokkingen der muziek zoeken: wa. ijk en weldadig blijft ondergaan (Nietzsche). als noodzakel. V. W.

BOEKBESPREKING

KLIKSPAAN's

„STUDENTEN TYPEN” en „STUDENTEN LEVEN”. Er is een gevleugeld woord, dat telkens in bepaalde gesprekken kan opduiken en dat aan een gesprek een plotseling einde weet te maken: „Het Corps is als je moeder, daar spreek je niet over”. Ongetwijfeld heeft de betreffende bibliotheecaris van het Bestuur van de D.S. Soc. „Phoenix” deze regel weten te bevestigen met de uitzonderlijke aanschaf van Klikspaan's „Studenten Typen” en „Studenten

Leven”, die het studenten leven en daardoor het Corps beschrijven, zoals dat ongeveer een eeuw geleden tierde. Ongetwijfeld is ook bekendheid met dit gezegde oorzaak geweest, dat een latere bibliothecaris deze drie delen niet wenste op te nemen in de catalogus van de bibliotheek!

Er wordt weinig gelezen over het algemeen en daarom komt men er toe zich af te vragen of het zin heeft om in deze tijd op boeken te wijzen die tezamen 1000 bladzijden nodig hebben om in een voor ons soms weinig boeiende stijl leven en gewoonten van de student van 100 jaar terug op te tekenen; boeken bovendien, die hun actuele tendens verloren hebben, terwijl het juist die strekking tot hervorming van het academisch onderwijs was, waaraan de boeken, volgens de schrijver zelf, het grootste waarde ontleenden.

Toch zijn „Studenten Typen” en „Studenten Leven” vaak zo actueel, — hoe paradoxaal het na het voorgaande moge klinken, — dat deze boeken een grotere bekendheid verdienen.

Speciaal „Studenten Typen”, waarin de Student-Leidenaar, de Klaploper, de Student-Auteur, de aflegger en anderen worden beschreven, weet U in vele opzichten 100 jaar te laten vergeten; hoewel hier steeds Leiden wordt beschreven doen de verschillende typen zo algemeen aan, dat de beschrijvingen beantwoorden aan de student uit die tijd.

Uit deze algemeenheid is het ook te verklaren, dat de eerste twee delen ons vandaag den dag meer zeggen dan het derde, dat veel meer op specifiek Leidse toestanden ingaat. De werken worden langzamerhand ook meer beschouwend en zij gaan zich hoe langer hoe meer op studiereorganisatorisch gebied bewegen. Deze ontwikkeling had reeds in die oude dagen tot gevolg, dat de latere delen minder door de studenten gelezen werden. Klikspaan was zich hiervan bewust, betreurde dit meer om ideëele dan om materiële redenen, maar hij liet er zich niet door uit het veld slaan. Dit laatste blijkt wel uit een brief van hem aan de Redactie van de

Leidse Almanak, waarin hij met betrekking tot de ontwikkeling van zijn werken zegt: „een verschil, waarmede hij trouwens rekent zichzelf te mogen gelukwensen, daar hij het zich voorstelt als een gevolg van zedelijke vooruitgang, welke ieder mens dierbaar moet zijn, hoewel het hem toch, zover hij weet, nooit aan zijn eerste beginselen ontrouw deed wezen en de lijn, sedert vier jaren getrokken”.

Bovenstaand stijlbloempje schrikke U niet af van Uw voor-nemen de boeken te lezen, zelfs een dergelijke ingewikkelde stijl laat niet na zeer geestig en raak toestanden te schetsen, waarin onze voorgangers konden geraken.

Bij een geschiedkundige beschrijving merkt men de veranderingen op, die hebben plaatsgevonden en zo ook hier! Een nauwer verband van Corps en Hoogeschool springt in het oog, terwijl men geneigd zou zijn te geloven, dat de studenten een diepgaander interesse in hun vak bezaten, hoewel vergelijken hier wel gevaarlijk dreigt te worden door de veel grotere gedifferentieerdheid van de huidige studentenmaatschappij en de veranderde maatschappelijke omstandigheden, waardoor de aandacht meer verdeeld wordt.

Zal bovenstaand verschil misschien toch van professorale zijde betreurd worden, tevredenheid zal daar heersen over de geëvolueerde verhouding tussen hoogleraren en studenten, waardoor serenades als door Klikspaan beschreven worden, tot het verleden behoren:

„Pietje Schol, Pietje Schol,
Ga maar met je meid op hol,
Dronken soes, oliebol.”

Het is niet de bedoeling om een volledige opsomming van verschillen op te geven met daar tegenover de „onveranderlijken”; hiervan een indruk te geven valt niet binnen het bestek van deze boekbespreking. Toch is het bijzonder aardig te constateren, hoe conservatief het studentenjargon blijkt te zijn, en ook hoe toen reeds „het esprit de Corps” een punt van gesprek uitmaakte.

En veel meer valt op te merken. Bovenstaande opmerkingen mogen echter voldoende zijn om een bescheiden indruk te geven, wat U kunt vinden in deze boeken, waar oudere generaties mee vertrouwd waren, wat van de huidige niet gezegd kan worden en toch zo ten onrechte! Zeker, allen te gelijk zult U het niet kunnen lezen; opdat U het niet vergeten zult, diene onderstaande aanvulling op Uw catalogus; op blz: ...

KNEPPELHOUT, J. Studenten Typen Kne 1
Studenten Leven Kne 2

Opdat U eens zult kunnen zeggen, gelijk zovelen voor U: „een kostelijk boek!”

K.

De naam Marnix Gijsen was tot voor kort mij bekend dank zij een bloemlezing van gedichten.

Marnix Gijsen nu schreef „De man van overmorgen”. Een verhaal dat zeer eenvoudig van handeling is. Philip Meeuwisse is zoon van zeer eenvoudige ouders, wier ideaal het is een sport en liefst meerdere op de sociale ladder te stijgen, hetgeen hen lukt: zij steigen van arbeider tot bourgeois.

De noodzakelijkheid en de wenselijkheid van dit streven wordt Philip gedurig ingeprent tijdens zijn jeugd. Zo wordt hij op school gedaan bij de Paters Alestijnen, die een uiterst strenge opvatting hebben over de wijze van hun onderricht, zozeer zelfs, dat buiten de lessen de leerlingen onder hun gezagsinvloed zijn.

Philip Meeuwisse ontwikkeld zich tot een ijverige en oppassende leerling totdat hij in kennis komt met Christine, een veel oudere zuster van een schoolgenoot.

Christine beïnvloed hem door haar omgangsvormen die zij hem bijbrengt, door haar muzikaliteit, door haar kennis van de literatuur, waarvan veel hem door de Paters Celestijnen ontzegt is, zodat hun vriendschap toeneemt ondanks tegenkanting van haar moeder. Als zij hem haar hartstocht bekend, schrikt hij echter en vlucht van haar weg. Enige tijd later pleegt zij zelfmoord en Philip verwijt zich dat. Hij besluit enige tijd uit de stad te gaan.

Niet lang daarna overlijden zijn beide ouders, Philip loopt de school van de Paters Celestijnen af en gaat studeren.

Hier ontmoet hij Seger Olbrechts, een brillante geest die hem vrijwel geheel geestelijk vormt. Als meester en leerling op hetzelfde peil komen bekoelt deze vriendschap en kort daarop studeren beiden af.

Philip Meeuwissen komt al spoedig in de plaatselijke politiek terecht alwaar hij door ijver en intelligentie carrière maakt en uiteindelijk Wethouder der havenwerken wordt.

Seger Olbrechts, teruggekomen uit het buitenland, wordt gemeenteraadslid voor de linksepartij en valt hem fel aan over zijn beleid. „Ik heb je gemaakt, ik kan je ook breken”, zegt hem Seger „omdat je een burger bent geworden”.

Philip Meeuwissen kan Segers aanvallen echter weerstaan en handhaaft zich.

De zwakke gezondheid van Seger is oorzaak van zijn vroege dood en het ironisch lot wijst juist Philip aan om de grafrede uit te spreken namens de gemeente.

Hierna komt de ommekeer, er komt twijfel in Philip op, had Seger misschien niet gelijk toen hij pleitte voor een bediende die Philip voor een kleine oneerlijkheid ontslagen had?

Wat was de gemeenschap waarvoor hij zich had ingespannen, het burgerideaal dat hij koesterde?

Een twijfel aan alles wat tot dusver belang voor hem had maakt zich van hem meester en tegelijkertijd beseft hij hoe de gemeenschap hem omknelt in een keurslijf.

Deze gedachte en het onvermogen dat hij zichzelf toeschrijft om tegen de stroom op te roeien, dus tegen de maatschappij in te gaan, drijven hem tot zelfmoord.

In het kort is dit de inhoud van het boek. De stijl is zeer sober en eenvoudig gehouden, en volgehouden. Geen woord is er te veel en evenmin te weinig in dit zeer strakke boek. Zo zeer is het gehele boek van deze overtuigende eenvoudigheid doortrokken dat een citaat vrijwel willekeurig te kiezen ik neem het begin:

„Duidelijk is het merken aan de opeenvolging mijner verblijfplaatsen in deze stad, dat ik de sociale ladder langzaam maar gestadig ben opgeklimmen. Alhoewel mijn moeder mij dikwijls mismoedig heeft voorspeld dat ik op een zolderkamer in armoede zou sterven, verheug ik mij thans in het bezit van een deftig huis met inrijpoort, gelegen in een der beste buurten. Ik heb sedert mijn geboorte de stad doorkruist van het Noord-Westen naar 't Zuid-Oosten, van een arbeidersbuurt naar een villawijk. Ik keerde nooit mijn stappen terug; daartoe was ik vast besloten”.

Het is verwonderlijk dat een dergelijk oud thema als dat van individu en maatschappij, nog immer voldoende stof biedt. Evenals de vorm, zou de inhoud van dit boek nauwelijks meer elementair en eenvoudiger kunnen zijn.

In al zijn simpelheid geeft dit boek blijk van een bijzondere intelligentie en opmerkingsgave. Bijvoorbeeld: met één onbevallig gezegde van Philips vader weet Gijsen, de burgerlijkheid van het ouderlijk milieu volkomen te treffen.

De tweevoudige betekenis van de figuren van Christine en

Olbrechts is compositorisch en organisch zo uitnemend verwerkt dat hun betekenis ondanks de summiere beschrijving van beiden, volkomen tot zijn recht komt.

Een meneer, die dit boek voor de radio besprak, had naast zijn grote lof ervoor uiteraard ook zijn bedenkingen. „Het is geen roman” zo klaagde hij — men is criticus of men is het niet.

Wat met een roman door hem bedoeld wordt is mij niet duidelijk, maar dit lijkt mij volkomen niet van betekenis te zijn. Zo zou men eveneens van een willekeurig gedicht kunnen betreuren dat het géén sonnet is, maar heeft men hiermede iets ten nadele van het gedicht gezegd?

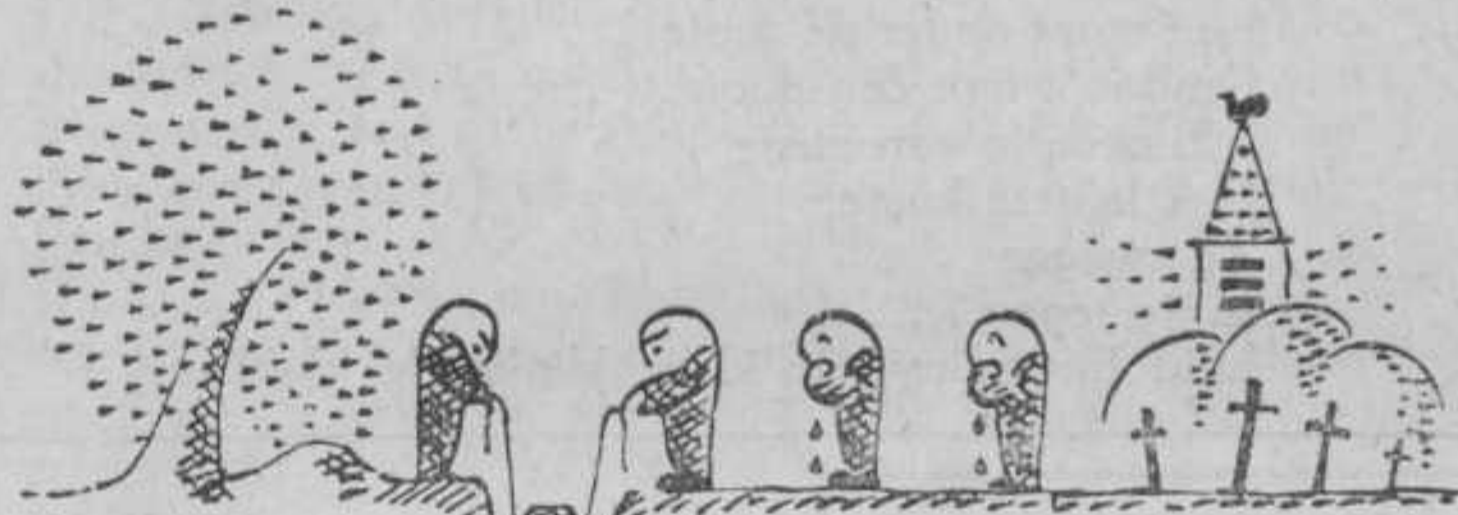
Zo laat het mij dan ook volkomen koud of dit boek een roman is of niet. Het bezit een plezierige — en dat is nog geen ordinaire — stijl, het is intelligent en het heeft iets te zeggen. Het zijn deze drie eigenschappen die bij de meeste huidige auteurs slechts paarsgewijs voorkomen. Namelijk of ze bezitten stijl en intelligentie maar dan hebben ze niets te zeggen, of ze bezitten intelligentie en hebben iets te zeggen maar dan hebben ze geen stijl, enz.

Dat ook slechts één van deze eigenschappen of zelfs geen enkele bij hedendaagse auteurs voorkomt spreekt wel vanzelf.

Moralistisch bezien, kan men „De man van overmorgen” sceptisch noemen en terecht, hoewel men van een hedendaags schrijver kan verwachten dat hij sceptisch is.

„Wij leven in een bezeten tijd en wij weten het” geldt nog evenzeer als in 1936 (?). Zowel Min. Stikker als S. de Madariaga hebben — wellicht onbedoeld — dit duidelijk te kennen gegeven en men kan door de verschijning van dit boek er zich over verheugen dat onze tegenwoordige verwarde wereld met haar geestelijke gesteldheid aanleiding is tot een navenante literatuur omdat wij leven in 1950 en opdat wij dit beseffen.

L. B.

DE JAMMERKLACHT

IMPRESSIES VAN DE VARSITY.

Denkt U zich eens in: de dag na de Varsity, een oud Corpslid, die er niet naar toe is gegaan, tegen een nog jong Corpslid:

„En, vertel eens, hoe was 't op de Varsity, wat zijn jouw indrukken?”

„Zijn er niet, Meneer. Alles is rot, de mentaliteit vooral. Hebt U wel eens meegemaakt, dat er Delftenaren met vrouwen op de Varsity kwamen?”

„Ja, toen ik oud was en niet meer meedeed, maar dan nog niet eens iedereen, maar in mijn jongere jaren toch zeker niet.”

„Dat is nu wél gebeurd. Delft schijnt Leiden's mentaliteit blijkbaar mieters te vinden door met vrouwen rond te lopen en dat is nog niet alles, Meneer. Je merkte niet eens, dat de drankboten aangekomen waren. Het was droevig.

Over Laga wil ik 't niet eens hebben, daar schijnen ze wel gedonderd te hebben, dat is alles. Het Corps is voos, meneer. Er moet nodig wat veranderen. Het héle Corps is rot.”

„Nou, doe er dan eens wat aan.”

„Aardig gezegd, Meneer. Hoop met dit stukje alvast wat bereikt te hebben. Er zijn nog wel goede elementen, maar die gaan weg of durven hun bek niet open te doen.”

„Ik zal je één raad geven. Begin jij vast met zoveel mogelijk critiek te leveren, ook opbouwende, dat slaat wel over. Wees maar niet bang. Heb er desnoods een ruzie voor over, verder goede dag en doe je bek open.”

„Zal het onthouden, dag Meneer.”

W. J. G. PAARDEKOOPEL.

CORRESPONDENTIE

P. C. T. d. B.

Wij raden U aan maar een jacquet te huren, het best is een oude.

C. M. v. H. S. P.

Dit is een lastig geval, laat U in ieder geval meerdere malen tijdens het eten opbellen door een goede vriend.

G. K.

In uw geval zouden wij er geen been in zien.

H. C. S.

U ziet wel dat U beter in dit blad kan schrijven.

G. P. v. H. C.

U laat beslist te veel boertjes; denk aan uw ingewanden.

N. N.

Jammer, U was net te laat met uw stukje misschien in het volgende nummer.

OVERPEINZING.

De dood loert om een hoekje.

Moet hij zelf weten. Niemand zou er zich iets van aantrekken, als er niet zo hier en daar een mannetje de kop op stak en er-over begon te praten. Al die mannetjes zijn verschillend en ze hebben ieder voor zich hun eigen trucjes.

In Amerika is er een, die op grote reclame borden schrijft: „Waarom nog langer leven, als U zich voor \$... eerste klas kunt laten begraven!” Hoe ze het in Rusland doen; ik weet het niet, maar in Europa gaat het keurig, gedistingeerd, bescheiden; maar toch trucjes.

Leiden heeft zo zijn eigen manier van doen. Op de Haagweg nr. 31, daar woont Janus met de twee gezichten. Onder elk een andere naam.

Luyt, Gebr. v. d. Begraf.-Assosiatie, kant., aula en rouwkamers en

Luyt, Gebr. v. d. Begraf.-Assosiatie, kant., aula en rouwkamers. ¹⁾

Luyt stopt onder de zoocie
Omdat 't mot een dooie.
't Bloempje van zusje
Is 't laatste kusje.
Ze zwegen
In de regen.....
Luid luidt Luyt de klaar klinkende klokken.

Ook bloemen die roemen de naam en de faam
Van het lijk.
Van verdriet
Maar een blijk
Is er niet.

A. HADJIDAKIS.

DELFTSCHE STUDENTEN LAWN TENNIS CLUB.

Het bestuur van de Delftsche Studenten Lawn Tennis Club heeft zich bij de jongste bestuurswisseling als volgt samengesteld:

P. Hofland, President
W. J. Hissink, Secretaris
H. Koops, Thesaurier
A. C. van Daalen, Commissaris A
N. S. Blom, Commissaris B.

Namens het bestuur,
W. J. HISSINK, Secretaris.

DELFTSCHE STUDENTEN MOTORCLUB.

Het Bestuur is thans als volgt samengesteld:

H. L. Asser, President.
J. W. van der Lely, Secretaris.
J. C. Coops, Thesaurier.
B. de Meyere, Vice-President.
W. P. van Erven Dorens, Bibliothecaris.

Namens het Bestuur,
W. P. VAN ERVEN DORENS,

Bibliothecaris.

¹⁾ Nieuwe Interlocaal Telefoongids

Voor *Fotograaf...*

Reijken
KOORNMARKT 72
TELEFOON 1765

Een aloude en
goede MOS
's avonds even nog
een BIERTJE bij

Jan Garos

Bloembinderij
„FLORAL ART”
Binnenwatersloot 11
Telefoon 980
Delft

Stoomblekerij
Chemische Wasseri
„OZON”
Telefoon 778426
VOORBURG
voor de Herenwas

Ik heb trek in Oude Vlek!

OUDE VLEK

Zeer fijne oude genever uit Delft

Voor APARTE KLEDING en HERENMODE ARTIKELEN
IN HET BETERE GENRE

Fa. A. J. VOS

Markt 14-16-18 Delft - Tel. 322

Speciaal adres voor AVONDKLEDING NAAR MAAT

'n vorstelijk
glas bier

Oranjeboom

